

ihalede açıklaması istenilen iş kalemleri içerisinde bulunan açıklanması gereken analiz girdileri içerisinde yer alan adreganın plente nakli malzemesinin yola nakli Depoya gidecek kazının taşınması prefabrik giriş cephe paneli vb elemanlarının nakli ve BSK Nakli girdilerine ilişkin olarak idare tarafından analiz tablolarında nakliye formülerinin mesafelerin ve kat sayılarının ayrıntılı şekilde belirtilmesine rağmen istekli tarafından söz konusu giderlerin üçüncü kişilerden

alınan fiyat teklifleri ile belgelendirildiği tespit edilmiş olup fiyat tekliflerinde yer alan nakliye bedellerinin idare tarafından belirtilen nakliye formülleri mesafeleri ve katsayılarının kullanılarak elde edilen birim nakliye bedellerinin altında kaldığı da anlaşıldığından idarenin vermiş olduğu nakliye analiz formatına ve bilgilerine aykırı şekilde sunulan nakliye giderlerine ilişkin açıklamanın kabul edilmemesi gerektiği iddialarına ait kamu ihale kararı

Gündem No	: 84
Karar Tarihi	: 10.04.2020
Karar No	: 2020/UY.I-737

BASVURU SAHİBİ:
İlke Yapı İnşaat Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi,

İHALEYİ YAPAN İDARE:
Kocaeli Büyükşehir Belediyesi Fen İşleri Dairesi Başkanlığı – Yol Sanat Yapıları Kontrol Şube Müdürlüğü,

BASVURUYA KONU İHALE:
2019/494421 İhale Kayıt Numaralı “Karamürsel Kent Meydanı KöprülÜ Kavşaklı Tamamlama İnşaatı Yapım İşi” İhalesi

KURUM TARAFINDAN YAPILAN İNCELEME:

Kocaeli Büyükşehir Belediyesi Fen İşleri Dairesi Başkanlığı – Yol Sanat Yapıları Kontrol Şube Müdürlüğü tarafından 04.11.2019 tarihinde açık ihale usulü ile gerçekleştirilen “Karamürsel Kent Meydanı KöprülÜ Kavşaklı Tamamlama İnşaatı Yapım İşi” ihalesine ilişkin olarak İlke Yapı İnşaat Sanayi ve Ticaret Limited Şirketinin 11.03.2020 tarihinde yaptığı şikâyet başvurusunun, idarenin 12.03.2020 tarihli yazısı ile reddi üzerine, başvuru sahibince 16.03.2020 tarih ve 13617 sayılı ile Kurum kayıtlarına alınan 16.03.2020 tarihli dilekçe ile itirazın şikâyet başvurusunda bulunulmuştur.

Başvuruya ilişkin olarak 2020/503 sayılı itirazın şikâyet dosyası kapsamında yapılan inceleme neticesinde esas inceleme raporu tanzim edilmiştir.

KARAR:
Esas inceleme raporu ve ekleri incelendi.

İtirazın şikâyet dilekçesinde özetle, ihale üzerinde bırakılan istekli tarafından sunulan aşırı düşük teklif açıklamalarının uygun olmadığı, sunulan fiyat tekliflerinde malzeme ve montaj bedellerinin birlikte verildiği, malzeme ve işçilik bedellerinin ayrı ayrı belirtilmesi gerektiği, açıklama yapılan analiz girdi miktarlarının idare tarafından aşırı düşük teklif açıklama talep yazısı ekinde yer alan analiz girdi miktarlarına göre düşürüldüğü, aşırı düşük teklif açıklamasında idare tarafından verilen analiz formatına uyulmadığı, hafriyat döküm bedellerinin mevzuata uygun olarak belgelendirilmediği, bitüm satış bedelinin Tebliğe uygun olarak açıklanmadığı, bazı analiz girdilerinin birleştirilerek fiyat teklifi alındığı, analiz girdilerinin Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ve Karayolları Genel Müdürlüğü'nün rayiçlerinden oluştuğu, analiz girdilerinin iş başı fiyatı olarak belirtildiği halde sunulan fiyat tekliflerinde nakliye bedelinin veya işyerine teslimine yönelik bir düzenlemenin bulunmadığı, 03.030 poz numaralı Konkasör, 03.141 poz numaralı paletli delgi makinesi, 03.068/1 poz numaralı kazık makinesi ve 03.072/3 poz numaralı Kablo germe makinesinin Çevre ve Şehircilik Bakanlığı birim fiyatı olmadığı halde benzer girdiler ve benzer fiyatlarla açıklama yapıldığı, Kamu İhale Genel Tebliği gereği kamu kurum ve kuruluşlarınca yayımlanmış birim fiyatlar veya Tebliğ'de belirtilen diğer açıklama yöntemlerine göre açıklama yapılması gerektiği, nakliye mesafelerinin tevsikine ilişkin sunulan belgelerin, Yapım İşleri İhaleleri Uygulama Yönetmeliği'ne göre belgelerin sunuluş şekline aykırı olduğu, nakliyelerin mevzuata uygun şekilde açıklanmadığı, fiyat teklifi alınarak yapılan nakliye ilişkin açıklamaların kabul edilmemesi gerektiği, istekli tarafından sunulan kendi mali amortismanı düşürülmesi makine hesabının yanlış yapıldığı, açıklama istenilen analiz girdilerinden iş makinelerinin fiyat teklifi ile açıklanamayacağı, açıklama kapsamında sunulan fiyat teklifleri ile fiyat tekliflerine dayanak teşkil eden tutanaklar arasında uyumsuzluk olduğu, fiyat teklifleri ile birlikte tutanakların da sunulması gerektiği, fiyat teklifi ve proforma faturaları hazırlayan kişi veya şirketlerin teklif konularında faaliyet göstermediği, ihale üzerinde bırakılan isteklinin mazot girdisine ilişkin 2019 yılı Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'na yayımlanmış rayiçin kullanıldığı, Kamu İhale Genel Tebliği'nin 45.1.13.14'üncü maddesinde yer alan açıklama kapsamında yapılan hesaplamının hatalı olduğu, açıklama kapsamında sunulan analizlerde aritmetik hata yapıldığı, açıklama istenilen analiz girdileri için herhangi bir bedel öngörülmediği, birim fiyat kısmının boş bırakılmasının söz konusu birim fiyatın sıfır olarak alındığı anlamına geldiği, aynı cins ve özellikteki analiz girdileri için farklı analiz ve iş kalemlerinde farklı fiyatların kullanıldığı, işçilik girdilerine yönelik açıklamalarda geçerli saatlik asgari ücretin 11,3707 TL yerine 11,37 TL kullanıldığı, 11,37 TL üzerinden yapılan hesaplamada toplam asgari ücretin düşürüldüğü iddialarına yer verilmiştir.

Başvuru sahibinin iddialarının değerlendirilmesi sonucunda aşağıdaki hususlar tespit edilmiştir.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 38'inci maddesinde “İhale komisyonu verilen teklifleri değerlendirdikten sonra, diğer tekliflere veya idarenin tespit ettiği yaklaşık maliyete göre teklif fiyatı aşırı düşük olanları tespit eder. Bu teklifleri reddetmeden önce, belirlediği süre içinde teklif sahiplerinden teklifte önemli olduğunu tespit ettiği bileşenler ile ilgili ayrıntıları yazılı olarak ister.

İhale komisyonu;

- İmalat sürecinin, verilen hizmetin ve yapım yönteminin ekonomik olması,
 - Seçilen teknik çözümler ve teklif sahibinin mal ve hizmetlerin temini veya yapım işinin yerine getirilmesinde kullanacağı avantajlı koşullar,
 - Teklif edilen mal, hizmet veya yapım işinin özgünlüğü,
- gibi hususlarda yapılan yazılı açıklamaları dikkate alarak, aşırı düşük teklifleri değerlendirir. Bu değerlendirme sonucunda, açıklamaları yeterli görülmeyen veya yazılı açıklamada bulunmayan istektilerin teklifleri reddedilir.

Kurum, ihale konusu işin türü, niteliği ve yaklaşık maliyeti ile ihale edilme usulüne göre aşırı düşük tekliflerin tespiti, değerlendirilmesi ve ekonomik açıdan en avantajlı teklifin belirlenmesi amacıyla sınır değerler ve sorgulama kriterleri belirlemeye, ihalenin bu maddede öngörülen açıklama istenilmeksizin sonuçlandırılabilmesine, ayrıca yaklaşık maliyeti 8 inci maddede öngörülen eşik değerlerin yarısına kadar olan hizmet alımları ile yapım işleri ihalelerinde sınır değerini altında olan tekliflerin bu maddede öngörülen açıklama istenilmeksizin reddedilmesine ilişkin düzenlemeler yapmaya yetkilidir. İhale komisyonu bu maddenin uygulanmasında Kurum tarafından yapılan düzenlemeleri esas alır.” hükmü yer almakta olup, Kamu İhale Genel Tebliği'nin 38 ve 45'inci maddelerinde yapım işi ihalelerinde aşırı düşük tekliflerin ve aşırı düşük teklif değerlendirilmesine konu edilecek kalemlerin tespitine, aşırı düşük teklif açıklamalarının istektiler tarafından ne şekilde hazırlanması ve idarelerce nasıl değerlendirilmesi gerektiğine yönelik açıklamalara yer verilmiştir.

İdari Şartname'nin “İhale konusu işe ilişkin bilgiler” başlıklı 2'nci maddesinde “2.1. İhale konusu işin

- Adı:KARAMÜRSEL KENT MEYDANI KÖPRÜLÜ KAVŞAĞI TAMAMLAMA İNŞAATI YAPIM İŞİ
 - Yatırım proje no'su/kodu:
 - Miktarı (fiziki) ve türü:
- 3300 ton nervürlü donatı çeliği temini ve işçiliği vb işler.

Ayrıntılı bilgi idari şartnamenin ekinde yer almaktadır.

- Yapılacağı yer:KOCAELİ/KARAMÜRSEL...” düzenlemesi ile ihale konusu işin birim fiyat üzerinden bağitlanacağı da aynı şartname içerisinde ifade edilmiştir.

Şikâyetle konu ihalenin süreci incelendiğinde, idare tarafından gerçekleştirilmiş olan aşırı düşük teklif değerlendirme işlemine yönelik olarak başvuru sahibi tarafından Kurum kayıtlarına 06.01.2020 tarihinde alınan dilekçesi ile itirazın şikâyet başvurusunda bulunulduğu, yapılan inceleme neticesinde Kurul tarafından 05.02.2020 tarihli ve 2020/UY-İ-252 sayılı düzeltici işlem kararı alındığı, söz konusu karar içeriğinde idare tarafından hazırlanıp istektilere gönderilen aşırı düşük teklif sorgu yazılarının ve ekinde yer alan sıralı analiz girdileri tablolarının mevzuata uygun şekilde düzenlenerek yeniden teklifi aşırı düşük bulunan istektilere gönderilmesi gerektiğinin belirtildiği anlaşılmıştır.

Söz konusu Kurul kararı ve uzayan ihale süreci nedeniyle idare tarafından istektilere teklif geçerlilik sürelerini uzatmaları konusunda talep yazılarının gönderildiği, süresi içerisinde alınan yazılara yalnızca Mırac-Yol Alt Yapı Üst Yapı İnşaat Sanayi ve Ticaret A.Ş. ile başvuru sahibi olan İlke Yapı İnşaat Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi tarafından olumlu dönüş yapıldığı, diğer istektilerin süresi içerisinde herhangi bir cevap vermediği, idare tarafından sınır değer altında kalan Mırac-Yol Alt Yapı Üst Yapı İnşaat Sanayi ve Ticaret A.Ş.'nden 17.02.2020 tarihli ve 163-5-1 sayılı yazılı ile teklif bileşenlerine ilişkin olarak yazılı açıklama talep edildiği, söz konusu yazı ekinde açıklama istenilen iş kalemlerine, Kurulun alınan düzeltici kararı sonrasında yeniden hazırlanmış olan sıralı analiz girdi tablolarına ve açıklama istenmeyen analiz girdilerine ilişkin listeye söz konusu yazı ekinde yer verildiği anlaşılmış olup Mırac-Yol Alt Yapı Üst Yapı İnşaat Sanayi ve Ticaret A.Ş. tarafından süresi içerisinde idareye sunulan aşırı düşük teklif açıklamasının uygun bulunarak alınan isteklinin ekonomik açıdan en avantajlı teklif sahibi olarak belirlendiği anlaşılmıştır.

İhale üzerinden bırakılan istekli tarafından sunulan 24.02.2020 tarihli aşırı düşük teklif açıklamanın başvuru sahibinin detaylı iddiaları kapsamında incelenmesi sonucunda, nakliye giderleri hariç olmak üzere idare tarafından yazı ekinde gönderilen analiz formatlarına uygun şekilde birim fiyatların açıklanmadığı, işçilik giderlerinin tümüne saatlik asgari ücretin üzerinde teklif sunulduğu, girdi türlerinin, birimlerinin ve miktarlarının idarenin göndermiş olduğu bilgilerle ile uyumlu olduğu, girdilerin maliyetlerine ilişkin olarak üçüncü kişilerden alınan fiyat tekliflerinin ve kamu kurum ve kuruluşlarınca yayımlanan birim fiyatlarının kullanıldığı, hangi kurumun hangi yıla ilişkin birim fiyatlarının kullanıldığından da ayrıca belirtildiği, söz konusu birim fiyatlarının yıl itibarıyla geçerli olduğu, analizlerde her bir girdi için bedel öngörülmediği, aritmetik hata bulunmadığı, üçüncü kişilerden alınan fiyat tekliflerinin SMMM tarafından kaşelenip onaylandığı ve üzerinde 45.1.13.1'inci maddesinde belirtilen ifadelerin yer aldığı, mevzuat gereği fiyat tekliflerine dayanak teşkil eden satış tutarı tespit tutanaklarının açıklama ile birlikte sunulmasına gerek bulunmadığı, idarenin gerekli görmediğinden dolayı ilgili tutanakları SMMM'den istemediği anlaşılmıştır.

Ancak, üçüncü kişilerden alınan fiyat teklifleri incelendiğinde, ihale üzerinde bırakılan istekli tarafından mazot (motorin) girdisine ilişkin olarak Akköprü Petrol Tic. ve San. Ltd. Şti. tarafından 03.11.2019 tarihinde hazırlanmış olan fiyat teklifine yer verildiği, alınan fiyat teklifi içerisinde mazotun kg fiyatına KDV hariç 3,00 TL bedel öngörüldüğü anlaşılmış olup alınan bedelin litre başına (3 TL/kg * 0,845 kg/lt) 2,535 TL/lt olması gerektiği de tespit edilmiştir.

Kamu İhale Genel Tebliği'nin 45.1.13.5'inci maddesinde yer alan “İstekli tarafından açıklaması yapılacak girdinin fiyatı, kamu kurum ve kuruluşlarınca ilan edilen ilgili mala ilişkin asgari fiyatlarla uygun olması halinde, sadece ilan/davet ile ihale tarihi arasında (ihale tarihi hariç) geçerli olan asgari fiyatın belgelendirilmesi suretiyle açıklama yapılması yeterlidir” açıklama ile 45.1.13.14'üncü maddesinde yer alan “ Kamu İhale İstektiler tarafından akaryakıt girdisine ilişkin olarak EPDK tarafından il bazında günlük yayımlanan akaryakıt fiyatlarının % 90'ının altında sunulan açıklamalar geçerli kabul edilmeyecektir. Motorin veya benzine yönelik olarak öngörülen tutarın TL/lt cinsinden hesaplanmasında Enerji Piyasası Düzenleme Kurumunun ilgili düzenlemeleri dikkate alınacaktır.” açıklamanın birlikte değerlendirilmesi sonucunda, ihalenin yapıldığı ile olan Kocaeli sınırları içerisinde ilan tarihi ile ihale tarihi arasında kalan sürede en düşük mazot fiyatının %90'ının altında bir bedel öngörülemediği anlaşılmıştır. EPDK resmi internet sitesi üzerinden yapılan inceleme neticesinde ihale üzerinde bırakılan istekli tarafından motorine ilişkin sunulan fiyat teklifinde yer alan birim fiyatın anılan süre zarfında en düşük motorinin litre fiyatının KDV hariç bedelinin %90'ınının az olduğu tespit edilmiş olup isteklinin motorine ilişkin yaptığı açıklamanın mevzuata uygun bulunmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Bununla birlikte, açıklaması istenilen iş kalemleri içerisinde bulunan açıklaması gereken analiz girdileri içerisinde yer alan “adrganın plente nakli”, “pmt malzemesinin yola nakli”, “Depoya gidecek kazının taşınması”, “prefabrik kiriş, cephe paneli vb. elemanlarının nakli”ve “BSK Nakli” girdilerine ilişkin olarak idare tarafından analiz tablolarında nakliye formüllerinin, mesafelerin ve kat sayılarının ayrıntılı şekilde belirtilmesine rağmen, istekli tarafından söz konusu girdilerin üçüncü kişilerden alınan fiyat teklifleri ile belgelendirildiği tespit edilmiş olup fiyat tekliflerinde yer alan nakliye bedellerinin idare tarafından belirtilen nakliye formülleri, mesafeleri ve kat sayılarının kullanılarak elde edilen birim nakliye bedellerinin altında kaldığı da anlaşıldığından idarenin vermiş olduğu nakliye analiz formatına ve bilgilerine aykırı şekilde sunulan nakliye giderlerine ilişkin açıklamanın kabul edilmesinin sonucuna ulaşılmıştır.

Sonuç olarak, yukarıda mevzuata aykırılıkları belirtilen işlemlerin düzeltici işlemle giderilebilecek nitelikte işlemler olduğu tespit edildiğinden, Mırac-Yol Alt Yapı Üst Yapı İnşaat Sanayi ve Ticaret A.Ş.'nin aşırı düşük teklif açıklamasının yukarıda sayılan gerekçeler ile uygun görülmemekle birlikte ihale üzerinde bırakılan isteklinin reddedilmesi ve bu aşamadan sonraki işlemlerin mevzuata uygun olarak yeniden gerçekleştirilmesi gerekmektedir.

Açıklanan nedenlerle, 4734 sayılı Kanun'un 65'inci maddesi uyarınca bu kararın tebliğ edildiği veya tebliğ edilmiş sayıldığı tarihi izleyen 30 gün içerisinde Ankara İdare Mahkemelerinde dava yolu açık olmak üzere,

Anılan Kanun'un 54'üncü maddesinin onbirinci fıkrasının (b) bendi gereğince düzeltici işlem belirlenmesine,

Oybirliği ile karar verildi.